ovanlig. Den togs av mig i juli 1925 i Nordhallen i Jämtland, där huvudarten allmänt besökte *Cirsium latifolium*.

Under antagande att här ifrågavarande *gamma*-form ej förut »kristnats» vågar jag benämna den ab. *bipartita* ab. nov.

Härnösand d. 24/5 26. *Ernst Orstadius.*

Larven av *Cidaria coerulata* F. i gallbildning å bladen av *Salix* sp. Under min vistelse i Nordhallen, 13 km. norr om Dufed Jämtland, sommaren 1925 undersökte jag i början och mitten av augusti månad åtskilliga gallbildningar å bladen av en *Salix*-art, vilka galler sågo ut att hava åstadkommits av bladstekeln *Pontania salicis* CHRIST. I de flesta gallerna anträffades även en gråvit stekellarv, men ganska förbluffad blev jag, då jag i en gall fann en rätt kraftig mätarelarv. Vid fortsatt undersökning funnos liknande larver i olika utvecklingsstadier i ett flertal galler. Någon stekellarv fanns ej i samma galler, som fjärillarverna bebodde. Invid några av dessa gallers fästpunkt upptäckte jag ett hål, varigenom larven möjligen krupit in och som tydligen tjänade till öppning för avlägsnande av larvens exkrementer. Jag tänkte i början, att larverna endast för tillfället krupit in i gallerna, men lade snart märke till att de helt och hållet förtärde gallens inre vävnader, så att till slut endast en tunn yttervägg återstod. Efter att hava avlägsnat larverna ur gallerna sökte jag få dem att förtära bladen, men detta brydde de sig ej om. Om en larv åter inlades i den öppnade gallen, fortsatte han att i sin krumböjda ställning äta av dess substans. I åtminstone två fall sökte larverna sig själva tillbaka till gallerna, i vilka de inkröpo.

Då jag ej hade mig bekant någon mätarelarv, som levde i gallbildningar, insamlade jag ett flertal som det tycktes fullt utvecklade galler och medtog dem i en liten glasburk vid min avresa från Nordhallen den 16 augusti. Efter någon tid hade två larver krupit ut ur gallerna och förpuppat sig å botten av glasburken inom en gles vävnad. Efter övervintring i kallrum framkom ur den ena puppan en ♀ av *Cidaria coerulata* F. Den andra puppan torkade.

Såsom näringsväxt för fjärilen i fråga angives i den litteratur, vartill jag har tillgång, endast alen.

Då jag även under instundande sommar kommer att i augusti vistas i Nordhallen, hoppas jag kunna göra mera ingående undersökningar i saken.

Härnösand den 13 maj 1926. *Ernst Orstadius.*

***Coleoptera* i *Typhas* stänglar och bladslidor.** På Alvastra Kungsgårds område i västra Östergötland ligger omedetbart intill klosterruinen en liten damm med sumpiga stränder och rik vegetation, vari *Typha latifolia* ingår som dominerande karaktärsväxt. Denna örts under vintern nedvissnade stänglar och bladslidor ha visat sig hysa ett så stort

antal mestadels som sällsynta ansedda skalbaggar, att ett omnämnande av de viktigare under dessa speciella förhållanden anträffade arterna möjligen kan påräkna intresse bland entomologerna.

Under de tre senaste vintrarna har jag vid upprepade tillfällen undersökt coleopterfaunan på den nämnda lokalen och andra liknande i trakten, där Typha växer, samt har ständigt funnit den sammansatt av enahanda element, varför faunabilden må kunna anses som typisk för ifrågavarande växt och ståndort.

Bästa tiden för vittjandet av växtdelarna är en solig dag under vårvintern, då solvärmen smält bort ytisen i grunda, vattenfyllda gropar omkring stänglarna, upptinat dessa och lockat fram småkrypen ur skrymslen och vrår. Särskilt i de stamdelar, som genomgnagts av en noctuidlarv *(Nonagria)* hålla djuren till, och lossar man försiktigt på bladslidorna, eller bättre skakar det hela över en utbredd duk, kommer oftast en mängd skalbaggar och spindeldjur till synes, de senare merendels i övervägande antal.

Som karaktärsform bland skalbaggarna må först nämnas *Atheta (Alianta) incana* Er., en art, som Thomson uppger sällsynt förekomma i Sparganii bladslidor. Här i trakten har jag aldrig lyckats finna den på Sparganium men däremot i största individrikedom hos Typha. Närstående är *Atheta (Pachnida) nigella* Er., som oftast, ehuru i enstaka exemplar, träffas i sällskap med *incana*. Ett på grund av formen och färgen lätt igenkännligt djur, *Hygronoma dimidiata* Grav., kan ävenledes tagas i antal på Typha, varest det helst döljer sig i de innersta bladvinklarna. Sällan saknas *Ocyusa maura* Er., som tillsammans med *Myllaena*-arterna *dubia* Grav., *intermedia* Er. och *minuta* Grav. i solvärmen hastigt söker rädda sig undan pincetten. De senare övervintra dock även på andra lokaliteter, och detsamma gäller om den i Typha allestädes närvarande *Actobius cinarescens* Grav. Tillfälliga besökare kunna ytterligare Staphyliniderna: *Oxypoda (Disochara) elongatula* Aubé., *Tachyporus transversalis* Grav., *Euasthetus ruficapillus* Boisd., *Stenus latifrons* Er. och *melanarius* Steph. m. fl. anses vara; de äro utpräglade sankmarksformer, vilka under sommaren ha lätt att gömma sig bland vegetationen på den svårbeträdda, sumpiga stranden och därför räknas som sällsynta, men om vars existens en vinterundersökning av Typhas bladslidor och stänglar lämnar vittnesbörd.

Till samma kategori som de sistnämnda höra även några till vattnet eller det gyttjiga slammet bundna coleoptera, vilka, ehuru de förmodligen förekomma flerstädes i trakten, ej hittills kunnat uppdagas annat än i Typhas vissnade stam- och bladdelar. Givetvis hyser dammen med sin rika flora åtskilliga Dytiscider, men endast en enda art, nämligen den sällsynta *Hydroporus scalesianus* Steph., söker om vintern skydd hos Typha. Efter antalet insamlade exemplar att döma, ett 15-tal, är den lilla Hydroporiden i Alvastra klosterdamm ej någon raritet. Familjen Hydrophilidae har hos Typha vintertid flera inneboende, in-

tressanta representanter. Den till kroppsstorleken minsta och sparsammast förekommande arten är *Limnebius aluta* BEDEL, något talrikare ser man arten *Philydrus coarctatus* GREDLER företrädd, och i en mängd exemplar kan vanligen *Hydraena britteni* JOY ertappas. Sitt levnadssätt likmätigt hålla de nämnda arterna mest till i stänglarnas nedre, fuktigare delar nära vattenkanten.

Inom familjen Cryptophagidae finnas tvenne species, som äro typiska gäster hos Typha och på denna växt förmodligen även genomleva larvstadiet, nämligen *Telmatophilus typhae* FALLÉN och *S.Schönherri* GYLL. Den förra arten är vanligast och förekommer överallt i trakten, där Typha växer, den senare har jag endast sett i sjön Tåkerns Typhabestånd, men där i tämligen stort antal.

Bland allmännare coleoptera, som sällan saknas i Typhas bladslidor, lägger man slutligen märke till *Europhilus (Platynus) Thoreyi* DEJ. och *Haltica palustris* WEISE.

Flertalet av de ovan uppräknade arterna hava godhetsfullt granskats eller bestämts av Redaktör ANTON JANSSON, Örebro.

Thure Palm.

Chrysomelider från Sorsele socken. (Tillägg till artikeln »*Coleoptera* från Sorsele socken av Lycksele lappmark», publicerad i Ent. Tidskrift 1928, häft 2, p. 91.)

Nedanstående redogörelse omfattar ett material, som insamlats dels åren 1907—1921, dels åren 1927—1928. Insamlingarna 1907—1921 ha gjorts av framl. jägm. V. GAUNITZ, DANIEL och SVEN GAUNITZ samt undertecknad, 1927 av kronoj. G. ÅGREN och 1928 av godsägare R. GAUNITZ, DANIEL och SVEN GAUNITZ samt G. ÅGREN.

Där lokaler för arterna angivas, börjar uppräkningen från socknens södra del mot norr.

Lokalanvisningar: Kvarnbränna en by c:a 1 1/2 mil söder Sorsele by, Skibbikudden en sandudde på Vindelälvens norra strand c:a 1/2 mil norr Sorsele by och mitt emot byn Norrsele; Vallnäs och Vännes tvenne byar vid Storvindeln på norra stranden c:a 4 mil norr Sorsele by — därintill i norr reser sig en väldig sydbergssträckning, Sandberget, utför vilket bl. a. en bäck störtar och bildar det vackra Brudslöjefallet; Tjulträsken vilka ligga med sydändan c:a 1 mil och nordändan över 2 mil nordvästligt om Ammarnäs by och helt inom björkskogsregionen. Lokaler kring Tjulträsken: Tjulträsk by och Sommarhem, Mattsepakkte (-udden) eller Mattsejokk (-udden), Gårsedalen (vägen mot Tärna), Vuomatjokko (fjäll c:a 1000 m. ö. h. på träskens sydsida), Stuor-Ajgert (fjäll c:a 1100 m. ö. h. på träskens sydsida).

Se för övrigt närmare lokalbeskrivningar i föregående Sorseleartiklar, bl. a. »Gadd- och guldsteklar från Sorsele, Lycksele lappmark», publicerad i E. T. 1929 häft. *Daniel Gaunitz.*